

“КОМПАНИЙН
ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН
ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

WWW.MONGOLDAATGAL.MN

MONGOL DAATGAL

1. Үнэлгээний зорилго

1.1. Энэхүү үнэлгээний зорилго нь “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг үнэлэх, компанийн засаглалын тогтолцоонд тулгарч буй асуудлыг тодорхойлох, түүнд үндэслэн заавар, зөвлөмжийг боловсруулан хүргүүлж, мөрдүүлэх замаар тухайн компанийн засаглалын түвшинг сайжруулахад оршино.

1.2. “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийн зайны үнэлгээг компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ)-өөс томилогдсон холбогдох эрх бүхий албан тушаалтан уг кодексийн нэгдүгээр хавсралт болох асуулгын маягтын дагуу гүйцэтгэж, оноогоор үнэлнэ.

1.3. Хөрөнгийн биржийн үнэт цаас гаргагч хариуцсан мэргэжилтэн нь компанийн ирүүлсэн зайны үнэлгээг баримтад үндэслэн хяналтын оноо болон хувь бүхий үнэлгээний нэгдсэн дүнг жилд тооцно.

1.4. Үнэлгээний нэгдсэн дүнг Хөрөнгийн биржийн үнэт цаасны ангилалд өөрчлөлт оруулах, бүртгэлтэй хувьцаат компанийн засаглалын тухайн үеийн нөхцөл байдлыг тодорхойлох болон компанийн засаглалын түвшингийн нэгдсэн судалгаа гаргаж олон нийтэд мэдээлэл өгөх зорилгоор ашиглана.

1.5. Хөрөнгийн биржийн зүгээс “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилт, үнэлгээний нэгдсэн дүнг улирал тутмын эхний долоо хоногт Хороонд хүргүүлж, олон нийтэд мэдээллэнэ.

2. Үнэлгээний бүтэц

“Компанийн засаглалын кодекс”-ийн үнэлгээний загвар нь нийт 36 асуулга бүхий дараах бүтэцтэй тайлан байна. Үүнд:

№	Гарчиг	Авбал зохих нийт оноо	Үнэлсэн оноо	Хяналтын оноо	Үнэлгээний хувь
1	ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт	12			
2	ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг	10			
3	Тайлагнал, мэдээллийн ил тод, байдал	6			
4	Аудит, хяналтын тогтолцоо	6			
5	Эрсдэлийн удирдлага	8			
6	Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал	6			
7	Оролцогч талуудын эрх ашиг	8			
8	Компанийн соёл	6			
9	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	10			
	Нэгдсэн дүн	72			

3.Үнэлгээний аргачлал

3.1.Асуулга тус бүрийн хувьд бүрэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл үндэслэл бүхий тайлбар гаргасан 2, хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл хугацаа бүхий хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, зорилтоо тайлбарласан 1, үнэлгээ ирүүлээгүй бол 0 гэсэн оноогоор тус тус үнэлэх ба хэрэгжилт болон тайлбарыг тус бүрээр нь оруулна.

3.2.Үнэлгээний нэгдсэн дүнд үндэслэн тухайн байгууллагын “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг дараах байдлаар үнэлнэ:

3.2.1.авбал зохих нийт онооны 90 хувь болон түүнээс дээш байвал засаглал хэвийн буюу эрсдэлгүй;

3.2.2.70-89 хувь байвал дунд засаглалтай буюу цаашид эрсдэл үүсч болзошгүй тул зөвлөмж хүргүүлэх;

3.2.3.50-69 хувь байвал хангалтгүй засаглалтай буюу эрсдэлтэй тул зайны болон газар дээрх хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдсэн;

3.2.4.49 болон түүнээс доош хувьтай бол муу засаглалтай буюу үйл ажиллагаа нь өндөр эрсдэлтэй тул зохицуулалтын арга хэмжээ авах шаардлагатай.

ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ДҮН

№	Гарчиг	Авбал зохих нийт оноо	Үнэлсэн оноо	Хяналтын оноо	Үнэлгээний хувь
1	ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт	12	11		92%
2	ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг	10	10		100%
3	Тайлагнал, мэдээллийн ил тод, байдал	6	6		100%
4	Аудит, хяналтын тогтолцоо	6	3		50%
5	Эрсдэлийн удирдлага	8	6		75%
6	Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал	6	4		67%
7	Оролцогч талуудын эрх ашиг	8	2		25%
8	Компанийн соёл	6	6		100%
9	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	10	8		80%
#	Нэгдсэн дүн	72	56		78%

Дээрх хүснэгтэд үзүүлсэн дүнгээс харахад Монгол даатгал ХК-ийн “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээ нь 78% буюу дунд засаглалтай гэсэн үр дүнтэй гарсан байна.

Монгол даатгал ХК-ийн компанийн засаглалын үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан

Компанийн засаглалын үнэлгээний асуулга					
<i>Кодексийн хэрэгжилтийг “Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла” гэсэн зарчмын дагуу тайлагнах ба кодексийн зүйл тус бүрээр биелүүлсэн эсэх, биелүүлээгүй бол яагаад биелүүлээгүй, түүнийг орлох бүтэц, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авсан, эсхүл авч байгаа, хэрэв төлөвлөж буй бол хугацаатайгаар нь тайлбар хэсэгт тусгана..</i>					
НЭГ. ТУЗ-ИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ					
ТУЗ нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэц байна					
№	Зүйл	Хэрэгжилт	Тайлбар	Оноо	Хувь
1	1.1. Компани нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.	13 бүлэг бүхий ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар зохицуулагдаж, мөрдөн ажиллаж байна.	ТУЗ-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн №1 тоот тогтоолоор батлагдсан ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамтай	2	100%
2	1.2. Компани нь ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, залгамж халааны бодлогын баримттай байна.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар зохицуулдаг.	2023 онд багтаан Залгамж халааны бодлого боловсруулан батална.	2	100%
3	1.3. ТУЗ-ийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, цахим хуудсандаа байршуулна.	Хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээнээс бусад мэдээллийг тусгадаг.	Цаашид мэдээллийг илүү дэлгэрэнгүй тусгана.	1	50%
4	1.4. Компани нь ТУЗ болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүний бодлогын баримттай байх ба уг баримт бичигт гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэрт байдал зэргийг тусгана.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар зохицуулдаг.	ТУЗ-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн №1 тоот тогтоолоор батлагдсан ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамтай	2	100%
5	1.5. ТУЗ-ийн гишүүнийг анх томилогдоход чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулах ба ажил үүргээ гүйцэтгэхэд	ТУЗ-ийн шинэ гишүүнийг шаардлагатай мэдээллээр хангадаг.	Чиглүүлэх болон тогтмол сургалт,	2	100%

	шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, тэдгээрийг шинэчлэх сургалтад тогтмол хамруулна.		хөгжлийн хөтөлбөрийг 2023 онд багтаан боловсруулна		
6	1.6. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар ТУЗ-ийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүлээнэ.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын дагуу хариуцлага хүлээдэг.	ТУЗ-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн №1 тоот тогтоолоор батлагдсан ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамтай.	2	100%
ДҮН				11	92%
ХОЁР. ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ ТУЗ нь өөрийн үйл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ					
7	2.1. ТУЗ-ийн дарга болоод ТУЗ-ийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино.	Компанийн тухай хуулийн 75.4-д заасантай нийцсэн.	СЗХ-ноос ирүүлсэн КЭБАТ-ыг томилохыг зөвшөөрсөн тогтоол	2	100%
8	2.2. ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичигтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцоно.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын дагуу чиг үүргээ гүйцэтгэж байгаа бөгөөд тус хороог хараат бус гишүүн даргалж, 1 хараат бус, 1 ердийн гишүүн сонгогдон ажиллаж байна.	2022 оны 5 сарын 20-ны өдрийн ТУЗ-ийн 22/15 тоот тогтоолоор баталсан ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын дарга, гишүүдийг томилсон тогттоол	2	100%
9	2.3. ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь цалин, урамшууллын үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичигтэй байна. Цалин урамшууллын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна. Цалин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагцхүү хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Цалин урамшууллын хорооны чиг үүргийг ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын цалин урамшууллын хороо, чиг үүрэгт тодорхой бичсэн бөгөөд хороонд 2 хараат бус, 1 ердийн гишүүн сонгогдон ажиллаж байна.	2022 оны 5 сарын 20-ны өдрийн ТУЗ-ийн 22/15 тоот тогтоолоор баталсан ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын дарга, гишүүдийг томилсон тогттоол	2	100%

10	2.4. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хороо нь үйл ажиллагааны журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.	Нэр дэвшүүлэх хорооны чиг үүргийг ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын нэр дэвшүүлэх хороо, чиг үүрэгт тодорхой тусгасан бөгөөд хороонд 2 хараат бус, 1 ердийн гишүүн сонгогдон ажиллаж байна.	2023 онд багтаан Залгамж халааны бодлогыг боловсруулан батална.	2	100%
11	2.5. ТУЗ нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод бүгд үйл ажиллагааны журам, заавартай, чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршлага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.	2022 оны Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаар компанийн дүрэмд ТУЗ-ийн дэргэдэх Даатгалын хороо ба түүний чиг үүргийг шинээр нэмж оруулсан болно.	-	2	100%
ДҮН				10	100%
ГУРАВ. ТАЙЛАГНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ					
ТУЗ нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдлын үнэн, бүрэн, тэнцвэрт байдлыг хангана					
12	3.1. ТУЗ нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах дотоод журмын дагуу зохицуулдаг.	-	2	100%
13	3.2. ТУЗ нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэнэ.	Компанийн цахим хуудасны "Тайлан" цэсэнд байршуулдаг.	Цаашид "Хөрөнгө оруулагчдад" хэмээн сайжруулах шаардлага бий.	2	100%
14	3.3. Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байна. Санхүүгийн бус тайлан нь хүрээлэн буй орчин, нийгэм, эдийн засгийн хүрээнд компанийн тогтвортой үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс, эрсдэл, компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтууддаа хүрсэн эсэхийг үнэлсэн мэдээлэл байна.	Жилийн тайланд эдгээр мэдээллийг тусгадаг.	-	2	100%
ДҮН				6	100%
ДӨРӨВ. АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО					
ТУЗ нь аудит, хяналтын тогтолцооны хараат бус, үр дүнтэй байдлыг хангана					
15	4.1. ТУЗ нь аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортой	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын Аудитын хорооны тухай	ТУЗ-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны	2	100%

	харьцах, түүнийг хуульд заасан чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар тусгаж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	бүлэгт хөндлөнгийн аудит, түүний бие даасан байдлыг хянан шалгах, харьцах талаар тусгасан.	өдрийн №1 тоот тогтоолоор батлагдсан ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамтай		
16	4.2. Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байна.	Аудитын хороо нь аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг. Мөн ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын дагуу ХЭЭХ-д хөндлөнгийн аудиторыг оролцуулахыг тусгасан.	-	1	50%
17	4.3. Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүрэг, тэдгээрт орсон өөрчлөлтийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар олон нийтэд тухай бүр мэдээлнэ.	-	Өөрчлөлт орсон тухай бүрд цахим хуудсаар дамжуулан мэдээлнэ.	0	0%
ДҮН				3	50%
ТАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА					
ТУЗ нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина					
18	5.1. Компани нь эрсдэлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй байх ба эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Компани нь эрсдэлийн удирдлагын журамтай бөгөөд эрсдэлийн үнэлгээ хийж, эрсдэлийг бууруулах ажлын төлөвлөгөө боловсруулан төлөвлөгөөний дагуу шат дараатайгаар үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэн ажилладаг.	2021 оны 6 сарын 24-ний өдрийн ТУЗ-ийн 21/20 тоот тогтоолоор батлагдсан Эрсдэлийн удирдлагын журамтай.	2	100%
19	5.2. ТУЗ нь дэргэдээ эрсдэлийн удирдлага хариуцсан хороотой байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доошгүй тооны гишүүнтэй, дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байна. Эрсдэлийн хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, тус хорооны хурлын ирц, хуралдсан асуудал,	Эрсдэлийн удирдлагын чиг үүргийг ТУЗ-ийн аудитын хороо хариуцдаг. Аудитын хорооны дарга, гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн мөн. Аудитын хорооны бүтэц, хурлын давтамжийн талаар тайлагнадаг.	-	2	100%

	давтамжийн талаар тогтмол тайлагнана.				
20	5.3. Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлж, тэдгээр эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлана.	-	Эдгээр асуудлаар эрсдэлийн үнэлгээ хийж, топ эрсдэлүүдийн талаар жилийн тайланд цаашид тайлагнана.	0	0%
21	5.4. Компани нь комплайнсын хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба комплайнсын хяналтын хэрэгжилтийн үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Комплайнсын мэргэжилтний ажлын байрыг шинээр бий болгон комплайнсын хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	2023 онд багтаан Комплайнсын хяналтын зааврыг батална.	2	100%
ДҮН				6	75%
ЗУРГАА. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байна					
22	6.1. ТУЗ-ийн гишүүний цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлэлцэж батална.	Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаар жил бүр ТУЗ-ийн жилийн зардлын төсвийг оруулж баталдаг бөгөөд ТУЗ-ийн гишүүний цалинг тусгадаг.	-	2	100%
23	6.2. Компани цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуурыг цалин, урамшууллын бодлогын баримтад тусгана.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын цалин, урамшууллын хорооны чиг үүрэгт тусгаж өгсөн.	2023 онд багтаан цалин, урамшууллын бодлогыг шинэчлэн батална.	2	100%
24	6.3. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.	-	Гүйцэтгэх захирлын үйл ажиллагааны журмыг боловсруулан баталж, 2023 оны жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.	0	0%
ДҮН				4	67%
ДОЛОО. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ					

Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэлнэ					
25	7.1. Компани нь ТУЗ-өөс баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байна. ТУЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.	ТУЗ нь оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах бодлогыг 2023 онд багтаан шинээр батална.	-	0	0%
26	7.2. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгана.	-	2023 оны жилийн үйл ажиллагааны тайлангаас эхлэн уг асуудлыг тусгана.	0	0%
27	7.3. Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.	Компанийн цахим хуудас ажилладаг.	Оролцогч талуудтай харилцах бодлого батлагдмагц түүнд нийцүүлэн сайжруулна.	0	0%
28	7.4. Компанийн ажилтнуудын санал, хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх дотоод журам, нийгмийн асуудлыг шийдэх, мэргэжил дээшлүүлэх дотоод журам, ажлын төлөвлөгөөтэй байна.	Компанийн дотоод журам, сургалт хөгжлийн тухай журмын дагуу хэрэгждэг.	-	2	100%
ДҮН				2	25%
НАЙМ. КОМПАНИЙН СОЁЛ					
ТУЗ-ийн гишүүд компанид бизнесийн ёс зүйн өндөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрсдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөг болгоно					
29	8.1. Компанийн үнэт зүйлс, алсын харааг оновчтой тодорхойлж, хууль ёсны, ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор ТУЗ нь ёс зүйн дүрмийг батлан, нийтэд мэдээлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Гүйцэтгэх захирлын тушаалаар батлагдсан Ёс зүйн дүрэм батлагдсан байдаг.	-	2	100%
30	8.2. Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг ТУЗ, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх “шүгэл үлээгчийн” тогтолцоотой байна.	Аливаа хууль бус үйлдэл, ёс зүйн зөрчлийг мэдээлэх, түүнийг шийдвэрлэх асуудлыг “Ажилтны ёс зүйн дүрэм”-ээр зохицуулж байгаа.	Тус журмыг 2023 онд багтаан илүү боловсронгуй болгож шинэчлэн батална.	2	100%
31	8.3. Ёс зүйн дүрмээр авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс	Одоогоор компанийн “Ажилтны ёс зүйн	-	2	100%

	<i>ангид байх болон улс төрийн үйл ажиллагааг дэмжих, /дэмжихгүй байх/ хандив өргөх /өргөхгүй байх/ талаар зохицуулна.</i>	дүрэм"-ээр зохицуулдаг.			
ДҮН				6	100%
ЕС. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ					
Компани болон ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүндэтгэн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоогоор бүрэн хангана					
32	<i>9.1. Компани оролцогч талуудад өөрийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдал, засаглалын бүтэц, зохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа тухай бүр хүргэнэ.</i>	Жил, хагас жилийн санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайлан, цахим хуудсаар дамжуулан мэдээллээ тухай бүр хүргэж ажиллаж байна.	-	2	100%
33	<i>9.2. Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба тэдэнтэй харилцах, мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлнэ.</i>	Хөрөнгө оруулагчидтай харилцах үйл ажиллагааг 2023 онд баталж, оролцогч талуудтай харилцах бодлогын дагуу сайжруулна.	-	0	0%
34	<i>9.3. Компани хувьцаа эзэмшигчийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх, мэдээлэл авах зэрэг хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.</i>	Хувьцаа эзэмшигчид хууль ёсны эрхээ эдлэх нөхцөл, боломжоор хангагдсан.	2022 оны 4 сарын 29-ний өдрийн ХЭХ-ын 22/04 тоот тогтоолоор батлагдсан Компанийн дүрэмд тусгагдсан.	2	100%
35	<i>9.4. Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, өмчлөлийн бүтцийн асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдээс санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь онцгойлон анхаарна.</i>	Компанийн тухай хууль, компанийн дүрэмд заасны дагуу эдгээр асуудлаар санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэх нөхцлөөр хангагдсан.	2022 оны 4 сарын 29-ний өдрийн ХЭХ-ын 22/04 тоот тогтоолоор батлагдсан Компанийн дүрэмд тусгагдсан.	2	100%
36	<i>9.5. Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай байх ба хэрэгжилтийг нийтэд мэдээлнэ.</i>	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар зохицуулдаг.	ТУЗ-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн №1 тоот тогтоолоор батлагдсан ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамтай.	2	100%
ДҮН				8	80%
НЭГДСЭН ДҮН				56	78%

Үнэлгээнд хийсэн дүгнэлт

Энэхүү үнэлгээг тогтмол хийснээр бид цаашид сайжруулах шаардлагатай арга хэмжээгээ тодорхойлон, компанийн засаглалаа сайжруулах зүйлсээ олж харлаа.

Дээрх үнэлгээнд үндэслэн бид цаашид дараах арга хэмжээг авч ажиллах шаардлагатай гэж үзэж байна. Үүнд:

- ТУЗ-ийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, цахим хуудсандаа байршуулах;
- ТУЗ нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэх;
- Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байх;
- Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүрэг, тэдгээрт орсон өөрчлөлтийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар олон нийтэд тухай бүр мэдээлэх;
- Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлж, тэдгээр эрсдлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлах;
- Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгах;
- Компани нь ТУЗ-өөс баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байх;
- Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгах;
- Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулах;
- Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба тэдэнтэй харилцах, мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлэх;

Тайлан бэлтгэсэн:

ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга

Т.Цацрал